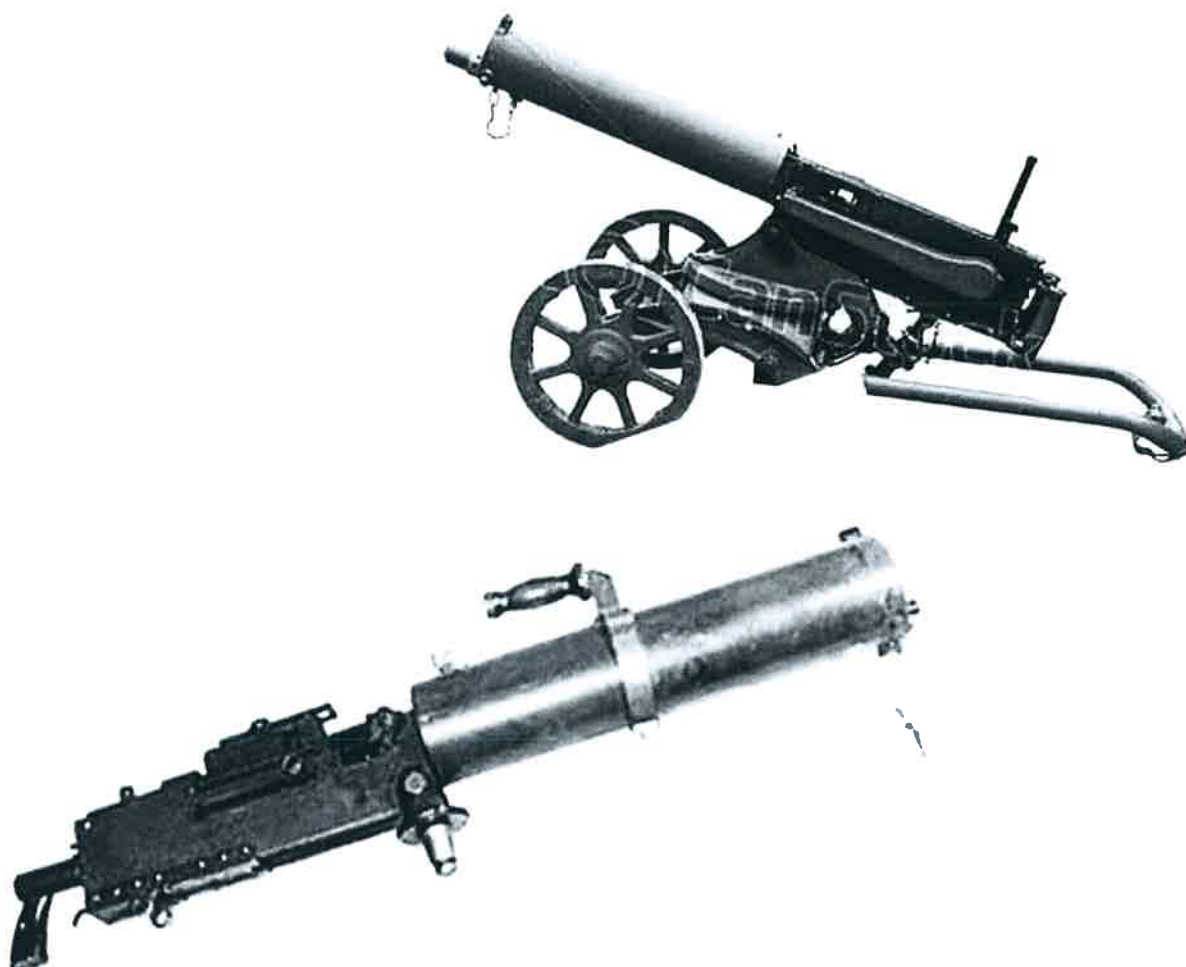

1

První Světová válka

Zbraně

Referát je vytvořen k výročí České republiky.

Autor: Vojtěch Camřra, 7.A
Předmět: Český jazyk
Učitelka: G. Sobotková
Zdroje: Google- Wikipedia a další

Obecně:

K výzbroji vojáka první světové války patřila neodmyslitelně puška. Ale zbraní, která měla podstatný vliv na situaci na válečných polích, byl i kulomet. O úloze a významu ručních palných i automatických zbraní během Velké války 1914-1918 hovoří kurátor sbírky těchto zbraní ve Vojenském historickém ústavu Praha, JAN SKRAMOUŠSKÝ.

Výzbroj: pušky

Jednotnou zbraní vojáka na prahu první světové války, ale nejen té, byla opakovací puška, jejíž zásobovací zařízení tvořila ve většině případů pevná nábojová schránka s kapacitou pěti nábojů. Obecně převládal názor, že nabíjení zbraně pomocí nábojových pásků či rámečků je ideálním řešením. Odnímatelný zásobník představoval součást navíc a jeho potenciální ztráta by ohrozila bojeschopnost vojáka. Jedině britská armáda měla ve výzbroji opakováčky s odnímatelným zásobníkem na 10 nábojů – pušky Lee Enfield. Přesto nabíjení zbraně pomocí pásků nezavrhl a upřednostňovala jej.

Většina armád již měla ve výzbroji moderní pušky v rážích od 6,5 do 8 mm s náboji plněnými výkonným bezdýmným nitrocelulózovým prachem, jejichž střely dosahovaly počáteční rychlosti okolo 700–800 metrů za sekundu.

Byly tehdejší pušky výkonné?

V čem spočívaly jejich přednosti a nedostatky?

Na svoji dobu nesporně ano. Vývoj puškového střeliva dosáhl před válkou jednoho ze svých vrcholů, na němž se stabilizoval s malými výjimkami až do počátku padesátých let minulého století. Do druhé světové války šli vojáci s puškami stejných systémů, byť modifikovanými, s nimiž válčily generace v první válce.

Zkušenosti z bojů Velké války ukázaly, že pěchotní puška s celkovou délkou 1250–1350 mm je pro pohyb, zejména ve stísněných prostorech, příliš dlouhá. Proto také většina armádních pušek zaváděných do výzbroje mezi oběma světovými válkami měla celkovou délku okolo 1100 mm s délkou hlavně přibližně 600 mm. Přehradná, nepřímá střelba na vzdálenosti 2 000 metrů a více, jež měla udržet nepřítele v dostatečné vzdálenosti od vlastních zákopových linií, také ztratila po válce postupně význam.

Praktické zkušenosti ovšem prověřily závěrové systémy, zejména z hlediska jejich odolnosti vůči znečištění prachem, blátem a pískem. Nutno poznamenat, že pušky systému Mannlicher s přímotažným závěrem a s velkými pasivními odpory při otevírání vykazovaly v tomto směru nízkou odolnost. Oproti nim se velmi osvědčily zbraně s válcovými odsuvnými závěry, zejména systémy Mauser a Mosin.

Uměli všichni vojáci s puškami zacházet?

Nebo se to museli učit?

Zacházení se zbraní vyžaduje cvik, k němuž dospějeme stálým a častým opakováním. Je to stejné, jako s jinými dovednostmi v praktickém životě. Je třeba si také uvědomit, že řada vojáků přišla do styku se zbraní teprve poté, co narukovali. V civilním životě se s nimi seznámil málokdo z nich.

Které armády byly vyzbrojeny z hlediska ručních palných zbraní nejlépe a které nejhůře?

Na to neexistuje jednoznačná odpověď. Každá složka armády válčícího státu prošla během války odlišnou frontovou zkušeností v rozdílných geografických a klimatických podmínkách. Jiné zkušenosti se svými zbraněmi udělali vojáci v blátě zákopů frontových linií západní Evropy, jinak na ně pohlíželi ti, kteří s nimi bojovali na rakousko-italské frontě ve vysokohorském terénu Dolomit.

Mívali vojáci i revolvery nebo pistole?

Revolvery a samonabíjecí pistole tvořily zcela okrajovou součást výzbroje a měly význam odlišení důstojnického sboru od mužstva. Funkce velitele byla, a je, funkcí donucovací, proto musel být důstojník vyzbrojen lehkou zbraní, jež by ho nezatěžovala stejným způsobem jako řadového vojáka. Samozřejmě, byly také používány k vedení boje na krátkou vzdálenost.

Zbraní, která je do jisté míry i symbolem způsobu válčení v 1. sv. válce, byl kulomet. Jakou roli sehrál?

Pro kulomety představovala Velká válka prubířský kámen. Do výzbroje evropských armád se dostávaly v průběhu první a druhé dekády 20. století, ale zkušenosti s jejich masivním nasazením tehdy nebyly. Vzhledem k jejich konstrukci se s nimi počítalo především při obraně pevných postavení, vedení útočného boje leželo stále na bedrech pěších formací a jezdeckva.

Většina kulometů – nikoli všechny, s nimiž šly armády zúčastněných států do války, měla charakter stacionárních zbraní již z toho důvodu, že jejich celková hmotnost včetně podstavce vyžadovala k transportu souhru čtyř až pěti mužů. Vybudování střeleckého postavení spojené s ustavením zbraně v terénu také nebylo rychlou záležitostí.

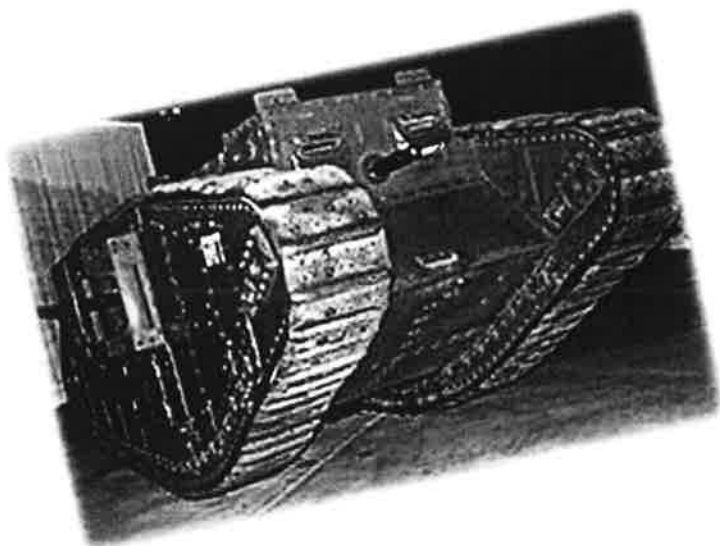
Vodou chlazené typy potřebovaly k zajištění bezporuchové funkce doplňování kapaliny do chladiče, v zimních měsících glycerinovou směsí. Lehčí typy kulometů, například dánský Madsen či americký a anglický Lewis měly hlaveň chlazenou vzduchem, což se také promítlo do jejich nižší hmotnosti.

0Ať již se jednalo o jakýkoliv typ, kulomet nesporně znamenal převahu na bojišti, umožňoval udržovat nepřátelské linie v odstupu a účinně zabraňoval prolomení vlastních pozic.

Tanky:

Jméno	Mark I
Titulek	Mark I bitva na sommě
Posádka	7
Délka	7,93m
Výška	2,47m
Šířka	4,13m
Hmotnost	26 t
Panciř	6 až 10 mm
hl.zbraň	2x kanón 57mm
sek.zbraně	6x kulomet Hotchkiss
Motor	Daimler
Síla motoru	105 hp
maximální rychlost	6 km/h
Dojezd	30 Km

Jan Ševčík (1882 - 1944)